

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Initiatiefvoorstel Strategische Agenda van de raad
raadsnummer 2018 75
Presidium d.d. 26 november 2018
raadsvergadering d.d. 19 december 2018
fatale termijn
programma n.v.t.
portefeuillehouder n.v.t.

team RBRGRF
registratienummer 1408227
steller RCM Wernink
doorkiesnummer
e-mail r.wernink@venlo.nl
datum 5 november 2018
bijlage(n)
datum verzonden

Voorstel om te besluiten

Te kiezen voor benoeming van het thema:

1. Buitenspel of meedoen? A-dossier
Werken aan een inclusieve samenleving.
2. Strategisch Arbeidsmarktbeleid 2030 B-dossier
3. Wonen in het kader van inclusiviteit B-dossier
4. Het college komt voor de zomer van 2019 met voor beide B-dossiers een startnotitie.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de griffier

de burgemeester

Geert van Soest

Antoin Scholten

Raadsvoorstel

Samenvatting

Het presidium en het college komen jaarlijks bij elkaar om met elkaar te spreken over de invulling van de Strategische Agenda van de raad. Dit overleg heeft plaats gevonden op 12 november 2018.

Voorgesteld wordt om de volgende drie onderwerpen voor deze raadsperiode een bijzondere plek te geven in de agenda van de raad:

1. Buitenspel of meedoen?	A-dossier
Werken aan een inclusieve samenleving.	
2. Strategisch Arbeidsmarktbeleid 2030	B-dossier
3. Wonen in het kader van inclusiviteit	B-dossier

Toelichting

Het A-dossier is een intensief en interactief traject waarbij de raad zelf de leiding neemt, in zijn rol als volksvertegenwoordiger en actieve kadersteller.

Bij het B-dossier is de rol van de raad meer passief. Het initiatief ligt bij het college. Het college betreft de raad in een vroeg stadium en legt de raad een raadsvoorstel of startnotitie met scenario's voor.

Vervolgafspraken

Het A-dossier is echt een dossier van de raad. Met de raadsleden die ook in het voortraject betrokken waren, zal een plan van aanpak worden gemaakt aan de hand waarvan de komende jaren wordt gewerkt. Daarbij wordt ook de definitie van inclusiviteit nader ingevuld en wordt bovendien de rol van de gemeente daarin bepaald.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	..	..
2.	..	..
3.	..	..
4.	..	..
5.	..	..

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Wat is kernopgave

Het presidium en het college komen jaarlijks bij elkaar om met elkaar te spreken over de invulling van de Strategische Agenda van de raad. Dit overleg heeft plaats gevonden op 12 november 2018.

2. Wat is het beoogde maatschappelijk effect?

Het doel van dit A-dossier is om te komen tot een samenleving in Venlo waarbij niemand buiten spel hoeft te staan. Dat vraagt iets van het individu, maar ook van de samenleving in Venlo. Hoe meer aandacht we besteden aan het tegengaan van uitsluiting van mensen, hoe beter het gaat met onze samenleving.

De B-dossiers Strategisch Arbeidsmarktbeleid 2030 en Wonen in het kader van inclusiviteit staan beide in het teken van dit doel.

3. Wat en waarom?

Met de Strategische Agenda maakt de raad van Venlo ruimte vrij voor de onderwerpen die er in Venlo echt toe doen. In deze raadsperiode is er ruimte voor één A-dossier en twee B-dossiers.

Bij het A-dossier wordt door de raad zelf een intensief en interactief traject in gang gezet. De raad neemt zelf de leiding in zijn rol als volksvertegenwoordiger en actieve kadersteller. Eerdere A-dossiers waren: Stad van Actieve Mensen (SAM), de Ruimtelijke Structuurvisie en De Grens.

Bij het B-dossier is de rol van de raad meer passief. Het initiatief ligt bij het college. Het college betreft de raad in een vroeg stadium en legt de raad een raadsvoorstel of startnotitie met scenario's voor.

4. Afweging / argumentatie

De selectie van de onderwerpen voor de Strategische Agenda is gemaakt op basis van Onderwerpenlijst zoals deze besproken is op 18 april 2018 en in het overleg tussen presidium en college op 18 juni 2018.

We vinden het in Venlo belangrijk dat we komen tot een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen en niemand langs de kant hoeft te staan.

De motie van 28 juni 2017 geeft hier al een duidelijke richting aan. In de overwegingen van deze motie stelt de raad het volgende vast:

Wij willen in Venlo de 'inclusieve samenleving' stap voor stap verwezenlijken. Dat vraagt om een brede inzet vanuit veel maatschappelijke partijen en op veel beleidsdomeinen. De belangrijkste beoogde opbrengst van inclusieve beeldvorming is betere participatie, grotere kansen voor individuen en het vergroten van zelfredzaamheid van mensen. De inclusieve benadering leidt ook tot een efficiënte inzet van publieke middelen, inclusief beleid zet namelijk in op preventie en voorkomt repareren achteraf door de gemeente. Dit vraagt ook om inclusieve beleidsvorming; inclusief beleid is een goede stimulans om vanuit verschillende domeinen met elkaar samen te werken.

Wat verstaan we onder inclusie?

In de motie van 28 juni 2017 omschrijft de gemeenteraad een inclusieve samenleving als

Raadsvoorstel - onderbouwing

volgt: *Iedereen kan op een gelijkwaardige manier deelnemen aan de maatschappij, ongeacht culturele achtergrond, gender, leeftijd, talent of beperking. Belangrijke begrippen daarbij zijn: non-discriminatie, participatie, gelijke kansen, toegankelijkheid, emancipatie, respect voor persoonlijke autonomie.*

Inclusie gaat niet vanzelf. Je moet het zien zitten en erin geloven (visie) en je moet eraan blijven werken.

Inclusie werkt 2 kanten op. De persoon moet mee willen doen en de samenleving moet hier ook open voor staan. Als een van de twee niet meewerkt, dan wordt het erg lastig. We hebben de neiging om het accent te leggen bij integratie. Iemand moet zich aanpassen aan onze samenleving. Pas als we als inwoners van Venlo laten zien dat de samenleving open staat voor iedereen, zal ook integratie succesvol zijn. Als (gemeentelijke) overheid nemen we daar nu, met dit A-dossier het initiatief toe.

Samengevat:

- ❖ Inclusie gaat over meedoen en erbij horen (echt meedoen en er echt bij horen).
- ❖ Het gaat bij inclusie om het streven naar een goed leven.
- ❖ Inclusie betekent insluiting, het tegenovergestelde van uitsluiting.
- ❖ Inclusie is tweerichtingsverkeer tussen samenleving en de persoon.
- ❖ Inclusie gaat niet vanzelf, je moet erin geloven en er actief aan werken.

Hoe?

Het mooie van dit thema is dat je als raad van Venlo kunt laten zien dat je in een inclusieve samenleving gelooft. En door er mee aan de slag te gaan kun je laten zien dat het geen loze woorden zijn.

In de motie heeft de raad het college opgeroepen om de 'inclusieve samenleving' tot één van de uitgangspunten van het algemeen beleid van de gemeente Venlo te maken.

Daarbij is gevraagd om bij de programmabegroting aan te geven hoe, wanneer en op welke wijze dit vorm zal krijgen. In de begroting 2018-2021 is hierover het volgende terug te vinden:

'Ook van uw motie ten aanzien van de inclusieve samenleving hebben wij met belangstelling kennis genomen en de inhoud ervan onderschrijven wij. Van harte. Middelen hiervoor reserveren in de programmabegroting, o.a. heel concreet voor Roze Zaterdag in 2019 lijkt ons, gegeven de onzekerheid met betrekking tot de hoogte van de begrote gemeentelijke bijdrage, op dit moment echter nog niet opportuun. Inclusiviteit betekent in onze ogen, het realiseren van een inclusieve samenleving, in het verlengde van bestaande activiteiten inclusief de daaraan verbonden middelen. Geen nieuw geld dus, maar gerichte inzet daarvan.'

Met dit A-dossier is de raad zelf aan zet en pakt de raad de kans om voorop te lopen. Hiervoor gaan we een korte heldere visie schrijven. Ons 'droombeeld' hoe mensen in Venlo met elkaar om gaan en wat we elke inwoner van Venlo gunnen. We kunnen dit doen in de vorm van een manifest. Eenvoudig, duidelijk en praktisch. De projectgroep zal een voorstel doen over de manier waarop we tot dit manifest willen komen.

Als je samen gelooft in deze visie, draag je die doorlopend uit in contacten met inwoners, organisaties en bij alles wat je als raad besluit. En dat vragen we ook van het college en de ambtelijke organisatie.

Daarnaast kunnen we in heel concrete plannen aangeven wat we daar de komende jaren voor willen gaan doen. Welke stappen we zetten om deze visie tot werkelijkheid te brengen.

Wat zijn op dit moment de belangrijkste thema's die concreet aangepakt kunnen worden?

- We hebben behoefte aan een integraal langere termijn perspectief op blijvende werkgelegenheid voor iedereen in Venlo, samen met partners ontwikkeld en die als koers dient voor het Strategisch Arbeidsmarktbeleid 2030. Werken is immers een succesvolle methode gebleken om deel te nemen aan de samenleving. Het biedt structuur, een dagritme, zingeving, sociale contacten, een inkomen, toekomst, gezondheid, erkenning en waardering (B-dossier).
- Wonen is in het kader van inclusiviteit een belangrijk thema. We willen dat iedereen een plek krijgt binnen onze wijken. Statushouders, thuislozen en mensen die een beschermde vorm van wonen nodig hebben, vinden hun plek in een straat, in een wijk. Zijn de andere inwoners daarop voorbereid, staan zij daar voor open? Hoe voorkom je dat je sociaal zwakkere wijken in stand houdt of creëert? (B-dossier).
- Borgen van de visie in de ambtelijke organisatie. We willen dat iedereen die voor of namens de gemeente Venlo werkt zich bewust is van de visie en dit uitdraagt in het werk. Werken regels die we hanteren elkaar niet tegen, waardoor beleid niet optimaal uitgevoerd kan worden? Zien we mogelijkheden in plaats van belemmeringen? Wellicht een opdracht aan de directie of een werkgroep vanuit de organisatie? (zie ook de tekst bij *Zowel binnen als buiten*)
- Mensen met een beperking (VN verdrag) hoe hebben we dit in Venlo aangepakt en wat gaan we nog meer doen?
- Roze zaterdag 2019, een lopend project maar kan en wil de raad daarin meer betekenen?
- De overgang van ons WAA personeel naar de gemeente Venlo. Mooi voorbeeld hoe om te gaan met mensen met een beperking in relatie tot werk. Kunnen we daar meer mee, ook richting andere doelgroepen?
- Relatie tussen armoedebestrijding, schuldhulpverlening en voorkomen huisuitzettingen.
- Laaggeletterdheid
- Kinderen in armoede
- Onderwijs, zijn er projecten waar we het onderwijs bij kunnen betrekken?
- Digitale inclusiviteit. Een groep mensen missen de verbinding met de samenleving doordat zij niet in staat blijken deel te nemen aan de digitale wereld.

Dit lijstje is niet limitatief, maar bevat slecht enkele onderwerpen waar je aan kunt denken.

Opdracht

Stap 1 Opstellen Manifest

Samen met inwoners, professionals en organisaties gaat de gemeenteraad zijn doelstelling en uitgangspunten en eventuele randvoorwaarden formuleren. Dit resulteert in een kort manifest waarin de visie van de gemeente Venlo op een inclusieve samenleving is verwoord.

Stap 2 Bepaling thema's en onderwerpen

We bepalen de thema's en onderwerpen voor de komende jaren, die fundamenteel kunnen bijdragen aan het realiseren van ons doel, een inclusieve samenleving in Venlo. Rondom deze thema's richten we inclusieve tafels in (zie verderop in de tekst). Tevens onderzoeken we wat we al hebben. Waar zijn we in Venlo al mee bezig? Wie zijn daar bij betrokken? Waar vinden we de specifieke ervaringsdeskundigen? etc.

Stap 3 Dynamische agenda

We richten een dynamische werkagenda in. Deze wordt gevoed vanuit de inclusieve tafels. De projectgroep zorgt er voor dat deze werkagenda behapbaar blijft en past binnen de visie. Maar bewaakt ook de integraliteit. Dynamisch omdat de agenda al werkend groeit, kan wijzigen etc.

Pijlers in het proces

- ❖ Per thema gaan we aan de slag. We doen niet alles tegelijk, maar hanteren wel dezelfde methode. En leren terwijl we bezig zijn wat beter en handiger kan, zodat we dat bij het volgende thema kunnen toepassen.
- ❖ Elk proces kent 3 pijlers:
- ❖ Start met een (persoonlijk) verhaal dat anderen 'raakt'. Daardoor ontstaat betrokkenheid en draagvlak voor verandering bij inwoners, professionals en beleidsmakers.
- ❖ Werk met een brede groep, domein overstijgend en op alle niveaus. Dit is noodzakelijk omdat verbeteringen pas haalbaar zijn als er over grenzen, schotten en regels van verschillende werkgebieden heen wordt samengewerkt.
- ❖ Ga in kleine stapjes aan de slag, met concrete en haalbare acties. Maak deze zichtbaar in een dynamische werkagenda waarin je de voortgang met elkaar monitort. Focus op haalbare ambities.

Ondersteuning

Het college wordt gevraagd de projectgroep op projectbasis vakinhoudelijk te ondersteunen. Dit betekent concreet dat hier capaciteit voor beschikbaar gesteld moet worden. De omvang hiervan zal nader in overleg met elkaar bepaald worden. De griffie heeft een coördinerende rol, ondersteunt, begeleidt en organiseert. Het A dossier wordt in iBabs voor de raad ontsloten: alle actuele informatie wordt hieraan toegevoegd.

Terugkoppeling

1 à 2 keer per jaar organiseren we een brede terugkoppeling aan de inwoners van Venlo, de gemeenteraad en de eigen organisatie. Waar staan we, hoe ziet de werkagenda er de komende periode uit, wat hebben we al bereikt, wat hebben we van elkaar nodig? Een open laagdrempelige bijeenkomst.

5. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

De dragende onderdelen in het proces zijn een ambassadeursnetwerk, de inclusieve tafels en de dynamische werkagenda. De aanjaagfunctie is cruciaal om het proces op gang te brengen, diverse partijen te verbinden en ideeën tot initiatieven te doen brengen. Denk daarnaast aan bijvoorbeeld een koplopergroep die het 'inclusieve vuurtje' brandend houden, communicatie aan de hand van persoonlijke succesvoorbeelden, een zogenaamde schouw voor inwoners.

Projectgroep gemeenteraad

Er wordt een projectgroep opgericht die bestaat uit vertegenwoordigers van:

- het ambassadeursnetwerk
- Professionals
- Ervaringsdeskundigen
- Raadsleden
- Ambtelijke organisatie
- ???

Voorzitter

De projectgroep van de raad wordt aangestuurd onder leiding van een (externe) voorzitter, wellicht van een van de deelnemende partners.

Ambassadeursnetwerk

Ervaringsdeskundigen zijn als ambassadeurs actief betrokken bij het project. Zij volgen het project kritisch, nemen deel aan de projectgroep en dragen zelf ook actief bij aan de acties, die worden ondernomen. De kracht van het ambassadeursnetwerk kan tevens liggen in de samenstelling van de groep ervaringsdeskundigen, die buiten hun eigen specifieke 'doelgroep' kennis maken met elkaars problematiek.

Inclusieve tafels

Deze tafels starten nadat de raad het manifest heeft vastgesteld. Tijdens de inclusieve tafels staat het verhaal van de inwoner centraal. Aan deze tafels worden organisaties, professionals en inwoners van Venlo uitgedaagd en geïnspireerd om na te denken over de rol die ze kunnen spelen in het opheffen van concrete barrières, systemen en schotten als inwoners gewoon mee willen doen in deze gemeente. Met de tafels zetten we ons in om de in gang gezette beweging van inclusiviteit te versterken, te verbreden en steeds meer te borgen in reguliere processen.

Met de tafels wordt een dynamische werkagenda opgesteld.

Zowel binnen als buiten

Het proces voltrekt zich zowel binnen als buiten het gemeentehuis. De focus van de gemeente is eerst naar buiten gericht op de samenleving. Er komt onvermijdelijk een moment dat medewerkers in de gemeentelijke organisatie op alle niveaus ook inclusief gaan denken en handelen. Acties die 'buiten' ontstaan moeten in samenhang komen met staand beleid en ontwikkelingen. Het is goed om ook 'binnen' ambassadeurs te zoeken.

6. Financiële paragraaf

Zoals in de begroting 2018-2021 opgemerkt wordt zal het realiseren van een inclusieve samenleving vaak liggen in het verlengde van bestaande activiteiten inclusief de daaraan

Raadsvoorstel - onderbouwing

verbonden middelen. Geen nieuw geld dus, maar gerichte inzet daarvan. Ook de begroting 2019-2022 biedt niet de ruimte om geld specifiek voor dit dossier vrij te maken.

We stellen voor om op het moment dat vanuit de Inclusieve tafels, concrete voorstellen ontstaan, met college en organisatie te bekijken op welke wijze, al dan niet binnen de bestaande middelen de voorstellen gerealiseerd kunnen worden.

Daarnaast zal de projectgroep op basis van de wijze en planning van de aanpak, met een concreet voorstel voor een werkbudget komen.

7. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	niet
Financiële risico's en aspecten	niet
Inhuur externen / derden	niet
Economische risico's	niet
Maatschappelijke risico's	niet
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	niet
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	niet
Overige strategische risico's	niet

8. Vervolgprocedure voor de raad

Over het A-dossier zal de raad geïnformeerd worden zodra het plan van aanpak gereed is. Doel is te komen tot een manifest en tot het aanpakken van enkele concrete thema's die in 2019-2020.

Het college komt voor de zomer 2019 met een startnotitie voor beide B-dossiers.

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Initiatiefvoorstel Strategische Agenda van de
raad
raadsnummer 2018 75
raadsvergadering d.d. 19 december 2018

team RBRGRF
steller RCM Wernink
doorkiesnummer +31 611709081
registratienummer 1408227
e-mail r.wernink@venlo.nl
datum 5 november 2018

De raad van de gemeente Venlo;

Gehoord het advies van college en presidium van 12 november 2018 inzake de strategische Agenda van de Raad, nr. 1408227;
gezien het voorstel van het presidium van 26 november 2018, kenmerk 1408227;

besluit(en) vast te stellen:

Te kiezen voor benoeming van het thema:

1. Buitenspel of meedoen?	A-dossier
Werken aan een inclusieve samenleving.	
2. Strategisch Arbeidsmarktbeleid 2030	B-dossier
3. Wonen in het kader van inclusiviteit	B-dossier
4. Het college komt voor de zomer van 2019 met voor beide B-dossiers een startnotitie.	

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 december 2018.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten